

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

До захисту допустити:
Зав. кафедри

_____ Федорова Ю.Г.
(підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«___» _____ 2021 р.

**«МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЯК СКЛАДОВА ЇХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ»**

Кваліфікаційна робота здобувача
вищої освіти другого (магістерського) рівня
вищої освіти освітньо-професійної програми
« 01 Освіта»

Радченко Владислава Вікторовича
Науковий керівник:

Яблоков С. В., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської філології

Рецензент:

Зикова Г. В., директор комунального закладу
«Маріупольський навчально-виховний
комплекс «гімназія-школа № 1»

Маріупольської міської ради»

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою _____

Секретар ЕК _____

«___» _____ 2021 р.

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти «Магістр»
Шифр та назва спеціальності 014 «Середня освіта»,
спеціалізація 014.02 «Мова і література (англійська)»
Освітньо-професійна програма 01 «Освіта»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри к.філ.н., доцент

_____ Федорова Ю.Г.
(підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«07» грудня 2020 р.

ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Радченко Владислава Вікторівича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи **«Мовленнєва компетентність майбутніх учителів англійської мови як складова їх фахової підготовки».**

Керівник роботи **Яблоков С.В., к.пед.н., доцент**

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом Маріупольського державного університету від «26» лютого 2021 року № 198.

2. Строк подання здобувачем роботи 01 червня 2021 р.

3. Вихідні дані до роботи:

Мета – встановити зміст мовленнєвої компетентності майбутніх учителів англійської мови як складової їх фахової підготовки та чинники її формування.

Об’єкт – професійна підготовка майбутніх учителів англійської мови у закладі вищої освіти.

Предмет – формування фахової компетентності майбутніх учителів англійської мови.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

Розділ 1. ГОЛОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОВЛЕНЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.
 Розділ 2. МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОВЛЕНЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.
 Розділ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.

5. Дата видачі завдання – 07 грудня 2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Підготовка вступу	01 лютого 2021	
2.	Підготовка Розділу I та висновків до нього	01 березня 2021	
3.	Підготовка Розділу II та висновків до нього	01 квітня 2021	
4.	Підготовка загальних висновків	15 квітня 2021	
5.	Оформлення списку використаних джерел	03 травня 2021	
6.	Оформлення додатків	17 травня 2021	
7.	Підготовка статті за темою роботи	01 червня 2021	

Здобувач _____
(підпис)

Радченко В.В.
(прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи _____
(підпис)

Яблоков С.В.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ГОЛОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОВЛЕНСВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	11
1.1. Загальна характеристика мовленнєвої компетенції у складовій педагогіці.....	11
1.2. Формування іншомовної компетенції у вчителів іноземної мови.....	15
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОВЛЕНСВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	24
2.1. Методи, технології та форми використання іноваційних технологій як інструменту компетенції мовлення майбутніх студентів-педагогів.....	24
2.2. Особливості використання інтернет-технологій при мовленнєвої діяльності	26
Висновки до розділу 2	33
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	34
3.1. Можливості використання онлайн-технологій в освітньому процесі викладання іноземної мови.	34
3.2. Шляхи ефективного навчання за допомогою онлайн-технологій як інструменту навчання у практиці сучасного закладу загальної середньої освіти	45
Висновки до розділу 3	46
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Входження України у світовий освітній простір зумовлює необхідність приведення вітчизняних освітніх стандартів у відповідність з нормами світового співтовариства. В Україні визначені стратегії розвитку освіти у XXI столітті: створення життєздатної системи неперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального і культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Вища повна освіта здобувається у вищих навчальних закладах: 4 акредитації.

Названі принципи державної освітньої політики зумовили й необхідність реформування системи навчання іноземних мов: переглядається структура ступенів навчання; оновлюється зміст навчання іноземних мов і зміст виховання засобами іноземної мови; створюються авторські програми та альтернативні підручники з іноземних мов; реалізується інтеграція у світові заклади освіти, пов'язані з навчанням іноземних мов; забезпечується неперервність навчання іноземної мови; створюються умови для варіативності форм навчання іноземної мови тощо.

Оволодіння іноземною мовою в початковій загальноосвітній школі є обов'язковим.

Актуальність теми. Мова як соціальне явище є сховищем народного духу, культури, відображенням матеріального світу навколо людини, історії людства та прагнення народу до самоіндетифікації.

Вивчення, удосконалення та викладання мови в першу чергу вимагає: багато уваги, практики, та мовленнєво-компетентних умов майбутнього студента-педагога вищого навчально закладу.

З огляду на процеси глобалізації, сучасна українська освіта повинна забезпечити актуальне виховання всебічно розвинутої особистості, яка могла б орієнтуватися у динамічно змінюваних умовах та була б підготовлена до життя у взаємозалежному світі. Відповідно до нових законів важливою є актуалізація педагогічних прийомів створення комунікативних ситуацій на уроках англійської мови.

Практика потребує таких прийомів, що, по-перше, могли б допомогти учням подолати мовний бар'єр, а, по-друге, підвищували б інтерес до вивчення предмету та розвивали креативність у учнів. Всебічні методи навчання здатні задовольнити ці потреби, оскільки з їх допомогою можна створювати різноманітні ситуації близькі до реальних, під час програвання яких учні максимально залучаються до процесу навчання, стають його співучасниками, набувають соціального досвіду групової взаємодії.

Педагогічна діяльність компетентного студента-майбутнього педагога є не тільки засобом передачі знань, формування наукового світогляду, позитивних якостей особистості, вона виконує функцію емоційно-естетичного впливу в процесі формуванні всебічно розвинутої особистості.

Значні досягнення у вирішенні проблеми формування мовленнєвої компетентності мають Л. Мацько, В. Мельничайко, Л. Паламар, М. Пентилюк, Л. Скуратівський, Л. Струганець, Г. Шелехова та ін. Вони підкреслюють специфіку мовленнєвих умінь, що є проявом професіоналізму, визначають структуру і зміст комунікативності, де мовлення є домінуючим компонентом, необхідним у педагогічному процесі, пропонують методика формування мовленнєвих умінь у системі навчання студентів філологічних та нефілологічних спеціальностей, звертаючи увагу на основні найбільш уживані порушення мовних і мовленнєвих норм у комунікативному розвитку особистості.

На сьогодні вчені значну увагу приділяють дослідженню мовленнєвої компетентності в професійній діяльності, зокрема у такій, котра безпосередньо пов'язана зі здійсненням комунікації. Мовленнєва

компетентність означає готовність і спроможність особистості адекватно й доречно використовувати мову в конкретних ситуаціях буття (висловлювати власні думки, бажання, наміри, прохання тощо), застосовуючи при цьому як мовні, так і позамовні (міміка і жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності. Отже, мовленнєва компетентність є більш широким утворенням, що включає і мовну компетентність.

Мовленнєва компетентність відображає рівень знань про закономірності утворення із системи мови зв'язних висловлювань для формулювання думки. Її змістом є: знання про точність, влучність, адекватність, правильність використання мовних засобів, знання про особливості використання мовних засобів залежно від типу, стилю мовлення, знання особливостей використання зображальновиражальних засобів мови.

Пропонуємо деякі шляхи формування й удосконалення мовленнєвих навичок педагога:

1) контролювати як розвиток культури мовлення, так і культури спілкування студентів, створювати установку на оволодіння літературною мовою в різних ситуаціях спілкування;

2) контролювати і розвивати власні уміння виразного мовлення, що досягається вмільм інтонуванням залежно від змісту, умов спілкування, а також шляхом доречного вживання зображальних засобів, засобів образної словесної наочності.

3) контролювати і розвивати комунікативні уміння, розбиратися в питаннях техніки комунікації, з'ясувати свою соціальну позицію у спілкуванні. Таким чином, що мовленнєва компетентність педагога є складовою його професійної компетентності, а порушення викладачем мовно-мовленнєвих норм стає причиною низького рівня мовно-мовленнєвого розвитку студентів і має негативний вплив на їх навчально-пізнавальну діяльність.

Тому викладачі закладу вищої освіти (ЗВО) повинні досконало знати норми сучасної мови, уміти застосовувати їх на практиці, враховуючи особливість аудиторії.

Об'єктом нашого дослідження є професійна підготовка майбутніх учителів англійської мови у закладі вищої освіти..

Згідно “Концепції навчання іноземних мов у середній загальноосвітній школі” іноземна мова розглядається не лише як засіб міжкультурного спілкування, але і як своєрідний інструмент пізнання іншої культури і пропаганди власної, що сприяє духовному взаємозбагаченню, підвищує рівень гуманітарної освіти.

Концепція становить сукупність узагальнених методичних положень щодо раціональної організації навчально-виховного процесу з ІМ в умовах, заданих соціальним замовленням і затверджених відповідними державними органами освіти, у різних типах навчальних закладів відповідно до кінцевих і проміжних цілей з урахуванням відповідної мережі годин, передбаченої навчальним планом. Вона передбачає опору на фундаментальні досягнення сучасних педагогічної, психологічної і методичної наук, враховує те, що різні точки зору функціонують на основі взаємодоповнюваності і набувають максимальної ефективності у певних умовах організації навчального процесу.

Предмет дослідження - формування фахової компетентності майбутніх учителів англійської мови.

Мета роботи – встановити зміст мовленнєвої компетентності майбутніх учителів англійської мови як складової їх фахової підготовки та чинники її формування.

Зазначена мета передбачає реалізацію наступних завдань:

- 1) проаналізувати джерельну базу з означеного питання;
- 2) з'ясувати умови професійного становлення особистості майбутнього вчителя англійської мови в умовах закладу вищої освіти;

3) з'ясувати сутність основних дефініцій дослідження: компетентності та компетенції як складові професійного становлення особистості майбутнього вчителя англійської мови;

4) охарактеризувати мовленнєва компетентність майбутніх учителів англійської мови та її компонентну структуру;

5) визначити чинники формування мовленнєвої компетентності майбутніх учителів англійської мови.

Практичне значення кваліфікаційної роботи.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи та публікації.

Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи –67- сторінок.

РОЗДІЛ 1. ГОЛОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОВЛЕНЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. Загальна характеристика мовленнєвої компетенції у складовій педагогіки

Модернізація сучасного освітнього процесу пов'язується із піднесенням рівня володіння іноземними мовами на якісно новий рівень. У зв'язку із цим особливої актуальності у методиці навчання іноземної мови набуває проблема формування іншомовної комунікативної компетенції учнів, основу якої складає лексична база учнів та вміння оперувати нею. Засвоєння лексичної складової іншомовного спілкування завжди визначалося стрижневим компонентом навчання мови.

Неможливо вивчати мову не знаючи слів. Правильне вживання лексики та насичений словниковий запас це – ключ до вільного іншомовного спілкування. Як відомо, лексичний аспект є одним із найбільш складних аспектів теорії і практики вивчення іноземних мов. Під лексичною компетенцією розуміють лексичні знання, а також здатність використовувати мовний словниковий запас у мовленні: усному та писемному [1]. За Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти під лексичною компетентністю розуміється «знання і здатність використовувати мовний словниковий запас» [2]

У вищому навчальному закладі за допомогою правильно дібраного підходу до вивчення іноземної мови створюються умови для ранньої комунікативнопсихологічної адаптації молодших студентів-вчителів до нового мовного світу й подолання психологічних бар'єрів при використанні англійської мови як засобу спілкування, викладанні для розвитку мотивації у подальшому оволодінні мовою; формується елементарна комунікативна компетенція і, відповідно, розвиваються елементарні комунікативні уміння в основних видах мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання,

письмо), а також елементарні лінгвістичні уявлення та загальнонавчальні вміння. Будь-який сучасний підхід до навчання англійської мови в початковій школі повинен бути не лише модернізованим і сформованим на основі інноваційних технологій навчання іноземної мови, а й методично грамотно побудованим, адже ефективність навчання залежить саме від правильного, систематичного та мотивованого подання інформації.

Становлення мовленнєвої компетенції майбутнього педагога відбувається завдяки мові і мовним засобам, зокрема її лексико-понятійному арсеналу. Мова є критерієм освіченості та індивідуальності людини. Між рівнем освіченості, загальної культури і рівнем мовної культури людини існує співмірність і залежність. Мовна особистість у процесі становлення і розвитку проходить кілька етапів, щоразу підіймаючись на вищий рівень мовної культури.

1. Рівень мовної правильності. Його досягають завдяки мовній освіті, тобто вивченню правил користування мовою, її лексикою, граматичними формами, елементами текстотворення тощо. Цей рівень передбачає вироблення орфоепічних, орфографічних, пунктуаційних навичок, вміння будувати речення, нескладні типові тексти і користуватися ними [7].

2. Рівень інтеріоризації (лат. *interior* — внутрішній). На цьому рівні виявляються вміння реалізовувати себе у ви-словленнях відповідно до власного внутрішнього стану; вміння творити і виражати себе засобами мови; володіти основними формами усного і писемного спілкування (монолог, діалог, полілог; опис, розповідь, міркування), певними стилями. Це рівень виразності і комунікативної достатності.

3. Рівень насиченості мовою. Мова мовця характеризується логічністю, предметністю, точністю, виразністю, образністю, багатством мовних засобів. Людина уже володіє жанрами і стилями, текстотворенням.

4. Рівень адекватного вибору. Це рівень комунікативної досконалості. Він передбачає досконале володіння функціональними типами мовлення, стилями літературної мови, а також точну мовну реакцію.

5. Рівень володіння фаховою метамовою: володіння терміносистемами, фразеологією, композиційно-жанровими формами текстотворення, мовними формулами.

6. Рівень мовного іміджу соціальних ролей: політика, державного працівника, керівника, вченого — етичними й естетичними манерами живого мовлення. Два останні рівні є найвищими рівнями формування мовної особистості й мовної культури.

Будь-яка професійна діяльність потребує певних мовнокомунікативних умінь в усній або письмовій формах, за офіційних чи неофіційних обставин. Професійна комунікативна компетенція передбачає насамперед наявність професійних знань, а також загальної гуманітарної культури людини, її вміння орієнтуватися в навколишньому світі, вмінь і навичок спілкування. Тобто вона формується на основі комунікативної компетенції.

Комунікативна компетенція (лат. *competens* – належний, відповідний) – сукупність знань про спілкування в різноманітних умовах і з різними комунікантами, а також уміння їх ефективного застосування у конкретному спілкуванні в ролі адресанта і адресата. Вона розвивається на основі усіх знань, досвіду користування не тільки рідною мовою, а й мовами інших народів, а самі мови у цьому процесі є взаємно пов'язаними і взаємодіють між собою. Комунікативна компетенція визначається комунікативними інтенціями (комунікативними намірами адресата); дотриманням комунікативних стратегій, що дають змогу досягти необхідного результату комунікації; знанням особистості співбесідника; зворотним зв'язком в комунікації, що передбачає врахування психологічних особливостей адресата, його соціальних ролей; умінням долати психологічні «фільтри», розбивати психологічні «щити»; умінням володіти навичками декодування «мови тіла» співбесідника; чіткою орієнтацією в умовах та ситуації спілкування; орієнтацією і підтриманням самого процесу спілкування; контролем власної мовленнєвої поведінки, емоцій тощо; навичками та уміннями завершувати

комунікацію, виходити з неї, контролювати посткомунікативні ефекти тощо. Важливим складником комунікативної компетенції є мовна компетенція.

Для ефективної професійної діяльності важливі такі креативні якості особистості:

- мотиваційно-креативні (мотиви, зацікавленість, потреба в самореалізації, творча позиція);
- емоційно-креативні (емпатія, багатий емоційний досвід);
- інтелектуально-креативні (дивергентне (різнопланове) мислення, прогнозування, інтуїція, здатність до перетворень, уява й фантазія);
- естетично-креативні (прагнення до краси, естетична емпатія, почуття форми, стилю; почуття гумору);
- комунікативно-креативні (співробітництво у творчій діяльності; здатність мотивувати творчість інших, акумулювати творчий досвід);
- екзистенційно-креативні (позитивна «Я-компетенція», нонконформізм (неприсосовництво); індивідуальний стиль діяльності).

Комбінація цих якостей визначає особливість індивідуально-творчої манери конкретного професіонала і є основою загального типу творчого фахівця.

Формування професійної мовнокомунікативної компетенції передбачає:

- глибокі професійні знання і оволодіння понятійно-категоріальним апаратом певної професійної сфери та відповідною системою термінів; досконале володіння сучасною українською літературною мовою;
- вмiле професійне використання мовних стилів і жанрів відповідно до місця, часу, обставин, статусно-рольових характеристик партнера (партнерів);
- знання етикетних мовних формул і вміння ними користуватися у професійному спілкуванні;
- уміння працювати з різними типами текстів;
- орієнтування у потоці різномісної та різнотипної інформації українською мовою на різних каналах її передавання;

- вміння знаходити, вибирати, сприймати, аналізувати та використовувати інформацію профільного спрямування;
- володіння інтерактивним спілкуванням, характерною ознакою якого є необхідність миттєвої відповідної реакції на повідомлення чи інформацію, що знаходиться в контексті попередніх повідомлень;
- володіння основами риторичних знань і вмінь;
- уміння оцінювати комунікативну ситуацію швидко і на високому професійному рівні приймати рішення та планувати комунікативні дії.

Отже, професійна мовнокомунікативна компетенція особистості є показником сформованості системи професійних знань, комунікативних умінь і навичок, ціннісних орієнтацій, загальної гуманітарної культури, інтегральних показників культури мовлення, необхідних для якісної професійної діяльності. Мовна компетенція передбачає наявність мовленнєвих умінь, що визначають мовленнєву поведінку. Мовленнєві вміння охоплюють уміння говорити, слухати, читати і писати. Сформувати професійну мовнокомунікативну компетенцію покликана сучасна система освіти. Важливу роль у цьому процесі відіграє курс «Культура української фахової мови».

1.2. Формування іншомовної компетентності у вчителів іноземної мови

Мовна компетенція (лат. *competens* – належний, відповідний) – знання учасниками комунікації норм і правил сучасної літературної мови і вміле використання їх у продукуванні висловлювань. Мовна компетенція складається з лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної, орфоепічної та пунктуаційної компетенцій.

Фонологічна та орфоепічна компетенції пов'язані із знанням звукових засобів сучасної літературної мови, вмінням мовця ними користуватися. Ці види компетенції забезпечують відтворення звукового образу мови і правильне звукове оформлення мовлення. Орфографічна компетенція

полягає в оволодінні системою правил, що визначають правопис слів згідно з ustalеними нормами, та вмінні їх застосовувати.

Вона є необхідною умовою грамотного письма. Лексична компетенція полягає в оволодінні лексичними засобами сучасної української літературної мови і вмінні користуватися ними. Вона передбачає широкий словниковий запас, у т. ч. володіння термінологією, необхідною для спілкування у професійній сфері. Вибір лексичних елементів залежить від сфери і ситуації, у яких перебуває мовець.

Згідно державному стандарту початкової освіти:

До ключових компетентностей студента належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та двома іноземними мовами, які вивчаються протягом всього навчання у вищому закладі, також що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

4) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

5) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. [8]

Іншомовна мовленнєва компетентність (ІМК) – це здатність до реалізації різних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма та перекладу/медіації) в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування.

В узагальненому вигляді мовленнєві компетентності зумовлюють здатність учня:

- розуміти зі слуху автентичні тексти різних жанрів і видів;
- реалізувати усномовленнєву комунікацію (у монологічній і діалогічній формах) в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування;
- читати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту в умовах опосередкованого спілкування;
- реалізувати комунікацію у письмовій формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування;
- реалізувати функції медіатора (посередника) культур у процесі міжкультурної комунікації;
- використовувати досвід, набутий у процесі оволодіння рідною мовою і культурою, розглядаючи його як засіб усвідомленого опанування іноземною мовою і культурою.

Сприйняття інформації, висловленої іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критичне оцінювання інформації. Сприймає усну інформацію розуміє

короткі, прості запитання, твердження, прохання/вказівки та реагує на них вербально та/або невербально визначає в усному повідомленні інформацію за різними завданнями на знайомі повсякденні теми Критично оцінює усну інформацію розпізнає знайомі слова і фрази під час сприйняття усної інформації розуміє зміст усного висловлювання у знайомому повсякденному контексті.

Розуміння прочитаних іншомовних текстів різних видів для здобуття інформації або для задоволення, використання прочитаної інформації та її критичне оцінювання.

Сприймає текст розпізнає знайомі слова з опорою на наочність розпізнає знайомі імена/назви, слова та елементарні фрази в коротких, простих текстах. Аналізує прочитану інформацію визначає в тексті інформацію за різними завданнями на знайомі повсякденні теми.

Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами усно, письмово та в режимі реального часу, використовуючи іноземну мову. Здійснює усну взаємодію запитує та повідомляє інформацію про себе та повсякденні справи, вживаючи короткі сталі вирази та використовуючи у разі потреби жести спілкується на добре знайомі теми, реагує на прості твердження щодо задоволення нагальних потреб та висловлює ці потреби. Усно висловлює власні думки, почуття, ставлення та позиції описує себе та свій стан короткими фразами розповідає про людей, навколишній світ та побут простими, окремими фразами та висловлює своє ставлення.

Здійснює письмову взаємодію надає найпростішу інформацію про себе у письмовій формі (записка, анкета) запитує та надає особисту інформацію у письмовій формі, використовуючи прості слова, короткі речення та сталі вирази. Висловлює свої думки, почуття, ставлення та пише короткими фразами про себе надає у письмовій формі інформацію про себе.

Проблема розроблення та використання сучасних підходів до навчання іноземної мови розглядається багатьма науковцями, серед яких І. Д.Бех, Н. М.

Васильєва, К. Д. Гончарова, І. М. Дичківська, В. І. Зінченко, А. Я. Савченко, І. О. Зимня, З. М. Нікітенко, І. Л. Бім, Н. Д. Гальскова. У сучасній методичній літературі виокремлюють чотири основні підходи до навчання іноземної мови (ІМ): біхевіористичний підхід (володіння ІМ – це сформованість реакцій на іншомовні стимули); інтуїтивно-свідомий підхід (оволодіння ІМ на основі моделей в інтенсивному режимі з подальшим усвідомленням їхнього значення та правил оперування ними); комунікативний підхід (оволодіння ІМ шляхом практичного застосування раніше набутих умінь і навичок); когнітивний підхід (свідомий, пізнавальний підхід до вивчення ІМ) [5].

Реформування освіти в Україні є частиною процесів оновлення освітніх систем, що відбуваються останні двадцять років у європейських країнах і пов'язані з визнанням значимості знань, як рушія суспільного добробуту та прогресу. Ці зміни стосуються нових освітніх стандартів, оновлення та перегляду навчальних програм, змісту навчально-дидактичних матеріалів, підручників, форм і методів навчання [8].

Як відомо, раніше поняття компетентностей застосовувалося щодо професійної діяльності. В педагогіку воно увійшло у зв'язку з появою стратегії і концепції модернізації освіти. Але зміст компетенції не є для педагогіки чимось принципово новим. У його склад входять знання, уміння, навички, досвід діяльності й емоційно ціннісні відносини.

Вітчизняна педагогіка має вже певні напрацювання в цьому напрямі. Проблему компетентності на різних рівнях аналізу розробляли С. Гончаренко (тлумачення явища компетентності), І. Тараненко (компетентність як здатність до найефективнішого застосування знань), А. Василюк (сучасні підходи до компетентності вчителів у Польщі), К. Корсак (цивілізаційна компетентність), І. Ящук (життєва компетентність особистості), В. Ковальчук (соціальна компетентність), А. Михайличенко, В. Аніщенко (професійна підготовка на основі стандарту компетентності) та інші.

Європейські країни сьогодні розпочали ґрунтовну дискусію навколо того, як озброїти людину необхідними вміннями та знаннями для забезпечення її гармонійної взаємодії з технологічним суспільством, що швидко розвивається. Саме тому важливим є усвідомлення поняття компетентності в педагогічній науці і практиці, суспільстві, що базується на знаннях. Потрібно визначити, яких саме компетентностей необхідно навчати і як, що має бути результатом навчання.

Освіта ХХІ століття – це освіта для людини. Завданням сучасної школи є виховання компетентної особистості, яка володіє не лише знаннями, високими моральними якостями і є професіоналом, а й уміє діяти адекватно у відповідних ситуаціях, застосовуючи знання й беручи на себе відповідальність за свою діяльність. Натомість школа сьогодні недостатньо навчає школярів приймати рішення, використовувати інформаційні та комунікативні технології, критично мислити, бути компетентним у своїй діяльності тощо. Зміст освіти сьогодні не відповідає потребам суспільства на ринку праці, не спрямований на набуття необхідних ключових компетентностей. Але впровадження компетентнісного підходу в практику освітньої системи стикається із серйозними утрудненнями, залишаючись проблемою надзвичайно важливою і водночас неоднозначною з огляду на те, що:

- компетентність має бути кінцевим результатом навчання і це зумовлює необхідність цілеспрямованої діяльності щодо її формування;
- недостатньо розроблено критерії оцінювання сформованості компетентності;
- додаткові труднощі створює нерозуміння вчителями глибини сутності цього поняття [9].

Слід зауважити, що останніми роками поширилися і такі сучасні підходи до вивчення іноземних мов, як: когнітивно-комунікативний, соціокультурний, лінгвокраїнознавчий, особистісний, комунікативно-ігровий, інтегративний та інші. На основі аналізу різних підходів до вивчення

іноземних мов молодшими школярами можна сформулювати загальні вимоги до побудови іншомовної освіти в Україні. Сучасне навчання загалом і навчання іноземних мов зокрема має бути дитиноцентричним, цілісним, емоційним, передбачати активну ігрову діяльність і обов'язково спрямовуватися на формування в учнів комунікативної компетенції. Сьогодні нові методики з використанням Інтернет ресурсів протиставляються традиційному вивченню іноземних мов. Щоб навчити спілкуванню іноземною мовою, потрібно створити реальні, справжні життєві ситуації (тобто те, що називається принципом автентичності спілкування), які стимулюватимуть вивчення матеріалу і вироблятимуть адекватну поведінку.

Головною метою, яку повинен реалізувати кожен сучасний підхід до навчання іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах є формування в учнів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві [6].

Будь-який сучасний підхід до повного опанування англійської мови в університетах повинен бути не лише модернізованим і сформованим на основі інноваційних технологій навчання іноземної мови, а й методично грамотно побудованим, адже ефективність навчання залежить саме від правильного, систематичного та мотивованого подання інформації.

Тобто використання флеш-карт на уроках іноземної мови – є важливим інструментом у опануванні іншомовної лексики на початковому етапі. Саме правильне використання флеш-шкарт за допомогою ігрових механік доцільно допомагає дітям значно легше засвоїти іншомовну лексику.

Завданням вчителя-студента на початковому етапі викладання англійської мови є не тільки формування вмінь і навичок учнів у всіх видах мовленнєвої діяльності, але й розвиток самостійної роботи, розширення

кругозору, виховання інтересу до предмета. Технічні засоби значно змінюють можливості викладача, роблять заняття більш насиченим і продуктивним. З'являється таке поняття, як технічна насиченість уроку. Мультимедійні проектори дають можливість матричної презентації матеріалу за допомогою флеш-карток які відривають учня та вчителя від друкованого тексту, від послідовного зчитування та заучування напам'ять до найбільш професійного та ефективного підходу у навчальному процесі.

Процес формування лексичної компетентності студентів філологічних спеціальностей, що входить в склад іншомовної комунікативної компетентності, має два вектори реалізації – безпосередній та опосередкований. Формування лексичної компетентності здійснюється в декілька етапів, протягом яких в освітній процес впроваджуються комплекси вправ, що корелюють з ситуаційною та змістовою складовими комунікативної компетентності.

Науковець Д. Ізаренков зазначає, що мовленнєва компетентність має рівневу структуру: морфологічний, лексичний, синтаксичний та фонетичний. Ефективне використання правил вживання мовних одиниць на кожному структурному рівні для побудови синтаксичних одиниць комунікації.

Дослідник Б. Беляєв розглядає мовленнєву компетентність як властивість створювати та підтримувати взаємний контакт між людьми, уміння та навички, знання, які допомагають успішному мовленню. Зазначена компетентність в змозі змінювати коло комунікації та сутність, забезпечує уміння взаєморозуміння між суб'єктами спілкування.

Науковець Н. Чепелева трактує формування комунікативної компетентності в контексті взаємодії між партнерами комунікації і вважає, що комунікативна компетентність є результатом спілкування між її суб'єктами. Досвід спілкування набувається під час читання літератури, перегляду кіно, відвідування театру, а не лише через безпосереднє спілкування між людьми.

Опосередковано сформована взаємодія людини та джерела спілкування збагачує людину інформацією про способи вирішення комунікативних завдань та характер ситуацій процесу комунікації. Ефективність професійної діяльності викладача вищої школи пов'язана з її успішністю, оскільки прагнення до досягнення соціального успіху притаманне кожній особистості й виступає значущим мотивом її трудової діяльності (А. Маслоу) [7].

Соціальна успішність може розглядатися як зовнішня щодо людини позиція, яка характеризує соціальне визнання досягнень фахівця у сфері професійної діяльності. А також як внутрішня, яка проявляється в реалізації в професійній діяльності, відповідаючи на суспільні запити сьогодення та проявом відповідального відношення до нього.

Слід зазначити, що успіх викладача у сфері професійної діяльності визначається не лише рівнем його професійних знань та вмінь, а й досить важливим компонентом професійної компетенції під назвою комунікативної компетенції. Її наявність дозволяє викладачеві здійснювати наукову, методичну та організаційну функції в освітньому середовищі вищих навчальних закладів. Її значущість визначається публічним характером професійної діяльності викладача вищої школи й інтенсивністю комунікативних процесів, що здійснюються засобами професійного спілкування.

Врахування особливостей комунікативної взаємодії дозволяє підвищити ефективність використання вербальних засобів комунікації, а також ефективність використання методичних матеріалів, підготовлених викладачем для учнів як в електронному, так і в паперовому варіантах. Специфічність цієї взаємодії виявляється під час використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі, створенні умов для реалізації телекомунікаційних проєктів. Систематичне застосування текстів в освітньому процесі зумовлює необхідність формування вмінь текстосприймання й текстотворення.

Правильне, повне сприймання тексту вже передбачає конструювання власного адекватного висловлювання. Удосконалення вміння текстосприймання створює умови для функціонування текстотворчих умінь.

Для формування комунікативних умінь потрібні й інші уміння логічного й лінгвістичного характеру, які характеризуються розвитком мислення й чуття мови: виділяти найістотніші й несуттєві ознаки предмета чи явища; групувати ознаки, явища, факти;

- виділяти основну й деталізуючи інформацію в змісті тексту, уміння
- деталізувати основну інформацію, виключати деталізуючи; робити висновки
- із спостережень, сказаного, узагальнювати факти, бачити ключові слова тексту, що несуть головну (істотну) інформацію;
- прогнозувати зміст тексту за назвою, початком, анотацією, характером джерела; передбачати структуру речення за його початком, лексичним і морфологічним компонентами; прогнозувати композицію тексту за його жанровою характеристикою [8].

Названі вміння формуються в процесі вивчення більшості навчальних дисциплін. У лінгводидактиці вищої школи розроблено спеціальні вправи для формування професійної мовленнєвої компетентності лінгвістів, філологів, педагогів, перекладачей, побудовані з урахуванням вимог професійної компетенції, що й визначає співвідношення усних і письмових, мовних, мовленнєвих і комбінованих; репродуктивних, трансформаційних, конструктивних вправ, спільною ознакою яких є текстова основа. Особливу роль у формуванні професійної мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців профілю: англійська мова - мають тексти, спрямовані на духовно-моральний розвиток особистості: про культуру пам'яті, літературні тексти, історичні пам'ятки, традиції, звичаї, які відображені в літературних творах Англії.

Для сучасних студентів особливо значущими є тексти, що викликають почуття гордості за свою країну, відомих її представників. Психологами переконливо доведено, що істотним чинником виникнення інтересу до навчального матеріалу є його емоційне забарвлення [9].

Сприймання тексту – процес складний і своєрідний, що характеризується особливою формою розумової діяльності читача, завдання якого полягає в тому, щоб зрозуміти, осмислити й оцінити діяльність автора тексту. Незважаючи на те, що і автор, і читач користуються одним кодом, їхня діяльність відбувається різними шляхами: автор кодує свої думки й почуття у графічні символи, студент, сприймаючи, декодує спочатку зовнішню форму слів і конструкцій, з'ясовує їхню стилістичну роль у контексті і тільки потім заглиблюється в авторський задум. При проникненні в авторський задум відбувається накладання образу світу читача на модель світу автора.

Оскільки зміст тексту, особливо художнього, багатоаспектний, його сприймання повинно відбуватися під впливом певної цільової комунікативної настанови: оцінити ситуацію, описану в тексті, визначити тему, головну думку, стиль, розповісти про індивідуальний стиль автора тощо, тобто спонукає студентів до комунікації. У психології визначено, що найбільш продуктивним психічним процесом у студентському віці є мислення.

Мислення – це соціально зумовлений, нерозривно пов'язаний з мовленням психічний процес пошуків і відкриття суттєво нового, процес опосередкованого та узагальненого відображення дійсності в ході її аналізу та синтезу.

Розумова діяльність – необхідна основа для засвоєння набутих знань і для пошуку нових [7]. Рівень мислення студента характеризується не механічним, пасивним застосуванням знань, а їх активним використанням, різнобічним підходом до вирішення проблем у своїй діяльності, послідовністю, чіткістю, самостійністю та точністю їх вирішення.

Тому актуальними в освітньому процесі є створення й розв'язання проблемних ситуацій, організація наукового пошуку. Викладач повинен пам'ятати, що в період юнацтва розумові здібності вже сформовані, але вони продовжують удосконалюватися. Оволодіння складними інтелектуальними операціями та збагачення понятійного апарату впливають на розумову діяльність, роблячи її більш стійкою й ефективною. Структура розумової діяльності стає більш складною, індивідуальною під впливом поєднання спеціальних здібностей та диференціації спрямованості інтересів [9].

Задля розкриття прикметних особливостей мовленнєвої діяльності студентів визначимо характер психічних процесів, що лежать в основі створення й сприймання висловлювання.

Навчання монологічного й діалогічного мовлення - багатоаспектна проблема, яка включає, з одного боку, формування умінь та навичок сприймати усне й писемне мовлення (текст), розуміти й аналізувати його; з іншого боку - "самостійно будувати усні і письмові висловлювання різних жанрів, які необхідні у період навчання, у майбутній діяльності й просто в життєвому спілкуванні" [10].

Якість роботи з удосконалення монологічного й діалогічного мовлення студентів певною мірою залежить від того, наскільки вони володіють мовою, її виразально-зображувальними засобами, вміють визначати вид монологу залежно від ситуації спілкування і створювати власні монологи різних типів і стилів мовлення. Досягти цього можна, дотримуючись функційно-стилістичного прямування у навчанні мови і домагаючись засвоєння англійської стилістики.

Висновки до розділу 1

Отже, в першому розділі нашого дослідження були висвітлені теоретичні основи формування іншомовних лексичних навичок у студентів-педагогів. Під лексикою розуміється словниковий запас, як активний, так і пасивний, а під лексичними навичками – здатність автоматично отримувати з довготривалої пам'яті різні лексичні одиниці і словосполучення, а так само застосовувати їх відповідно до комунікативної завданням.

Ці навички характеризуються своєю репродуктивністю та автоматизацією, а також наявністю у тісному взаємозв'язку з операцією виклику і операцією поєднання слів. Лексичний навик задіяний у всіх видах мовленнєвої діяльності. (В читанні, листі, говорінні та аудіюванні), є одним з найважливіших її компонентів і тому займає особливе місце в процесі вивчення іноземної мови, а формування даного навичку вимагає постійного контролю з боку вчителя. У процесі формування лексичного навички молодших школярів необхідно враховувати вікові психологічні особливості учнів, основними з яких можна вважати різний рівень розвитку та підготовленості до початку навчання, слабкість довільної уваги, а так само слаборозвинених саморегуляцію.

У зв'язку з даними особливостями виникають деякі проблеми у формуванні лексичних навичок молодших школярів: в процесі навчання педагогу необхідно створити оптимальні сприятливі умови, які допоможуть розкрити і реалізувати потенціал і можливості учнів на початковому етапі навчання. Правильне застосування флеш-карт на уроках іноземної мови допомагає ефективно та цікаво запам'ятовувати іншомовну лексику учням початкового етапу. Як ми довели у першому розділі – використання ріхноманітних педагогічних методів це також потужніший інструмент не тільки для повного опанування іноземної мови але і для мотивації та цікавого викладання що являється складовою фахової підготовки майбутнього

педагога. Це зумовлює спрямованість вправ і завдань на засвоєння стилістичних відтінків мовних одиниць, стилістичних колоритів текстів різних типів і стилів мовлення, необхідних знань про виражальні засоби, які є знаковою природою мистецтва і носіями інформації тексту. Система роботи з удосконалення монологічного й діалогічного мовлення повинна включати вправи і завдання, розраховані на постійне залучення студентів до активних форм спілкування, сприяти розвитку їхньої професійної мовленнєвої компетентності. Такі вправи допомагають глибоко засвоїти мовленнєві поняття, забезпечують формування мовленнєвих умінь, прищеплюють навички критичної оцінки сказаного й написаного.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

2.1. Методи, технології та форми використання іноваційних технологій як інструменту компетентності мовлення майбутніх студентів-педагогів

На сьогоднішній день в університетах при викладанні іноземних мов використовують інноваційні та ефективні методи і засоби навчання, які допомагають активізувати пізнавальну діяльність студентів навіть в умовах дистанційного навчання.

Найсильнішим аргументом проведення реформ щодо дистанційної освіти є еволюція в ролі технології в освіті яка пов'язана з розвитком від дистанційного навчання до онлайн-навчання. Дистанційне навчання було спробою вирішити часові та просторові обмеження традиційного особистого навчання, навчання онлайн було результатом повного прийняття технології як частини нашого життя.

В сучасному світі термін «дистанційне навчання» виник завдяки потребам суспільства та за короткий період часу об'єднав всі переваги використання сучасних технологій у навчальному процесі, а саме використання соціальних мереж спілкування та мультимедійних засобів разом із традиційними методами. Українське законодавство підтримує стрімкий розвиток дистанційної освіти. Про це запевняють різні положення та нормативні документи законодавства України стосовно цієї тематики, а саме Закон України «Про освіту», «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні», «Положення про дистанційне навчання», державна програма «Освіта» та ін.

В сучасності існують електронні пристрої, безліч соціальних мереж (Viber, Skype, WhatsApp та ін.), які дозволяють проводити дистанційні уроки за таким же, але покращеним способом. Використання електронних пристроїв, таких інтернет та мультимедіа є основним засобом забезпечення електронного навчання, а зміст, технології та послуги - це три ключові сектори галузі електронного навчання. Хоча, очевидним є наявність ще двох секторів таких як сектор консультацій та сектор підтримки, що також відіграють велику роль в мимтемі дистанційного навчання. Програми вивчення мови за допомогою комп'ютера забезпечують мультимедіа звуками, відео, графікою та текстами, які дозволяють студентам піддаватися цільовій мові та культурі.

Дистанційне навчання продовжує цікавити як практиків, так і студентів, працюючих у цій галузі.

Специфіка дистанційного навчання, що базується на використанні телекомунікаційних технологій, Інтернет-ресурсів і послуг, впливає на способи відбору і структуризації змісту, способи реалізації тих чи інших методів і організаційних форм навчання, що суттєво впливає на функціонування всієї системи. Учень відбирає й опрацьовує інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. У центрі пізнання знаходиться проблема, яка вимагає

роботи думки для її розв'язання. Пізнавальна, мисленнєва діяльність індивіда дозволяє йому виходити за рамки отриманої інформації, будувати нове знання.

Роль вчителя полягає в тому, щоб допомогти учням, стимулювати їх до самостійних роздумів, відкриттів, нових поглядів на досліджуване явище, предмет. Водночас учитель і учень залишаються учасниками цього процесу в активному діалозі. Педагоги в університеті які готують своїх майбутніх колег до викладання англійської мови повинні забезпечити необхідними методиками викладання в он-лайн умовах, а також дати студентам усі необхідні для цього процесу знання [1].

Майбутній викладач повинен повністю володіти такими програмами як Skype, Zoom, Google Meet, Classroom тощо. Тобто зараз в усіх педагогічних університетах світу вводять таку нову дисципліну як «Викладання в умовах дистанційного навчання». Педагоги вищого навчального закладу повинні розробити семінари та лекції для студентів-педагогів та провести повний контроль знань студентів за певною дисципліною.

В фахову підготовку майбутнього студента-педагога входять вміння:

1) використовувати технології дистанційного навчання:

– Кейс-технології, які засновані на використанні наборів (кейсів) текстових, аудіо-візуальних та мультимедійних навчально-методичних матеріалів та їх розсиланні для самостійного вивчення та організацією регулярних консультацій з вчителями традиційним або дистанційним способом;

– ТВ-технології, що базуються на використанні систем телебачення для доставки навчально-методичних матеріалів та організації регулярних консультацій з вчителями;

– Інтернет-мережеві технології, які базується на використанні мереж Інтернет та телекомунікацій для забезпечення навчально-методичними матеріалами та інтерактивної взаємодії між суб`єктами навчання;

– Змішані технології. Пропонується під час карантину використовувати змішану технологію, поєднуючи кейс та Інтернет-мережеву.

2) Вміння компетентно проводити уроки в умовах дистанційного навчання.

3) Знання основних методів та технологій викладання в умовах дистанційного навчання [9].

Значний інтерес у студентів викликали стратегії комунікативної взаємодії – проектування комунікативної діяльності з урахуванням мовних і позамовних чинників, які вважаємо найбільш ефективними в мовленнєвій підготовці майбутніх педагогів іноземної мови. Було враховано, що міжособистісна комунікація являє собою низку взаємозумовлених механізмів, пов'язаних із мовленням та мисленням, на цій підставі виокремлено провідні стратегії комунікативної взаємодії у формах монологу, діалогу, полілогу, які й застосовувалися в процесі експериментального навчання за допомогою інтернет-технологій.

Особливе місце в дистанційному навчанні посідали дидактичні ігри, тобто ігрові ситуації, що використовувалися в освітньому процесі з метою розвитку інтелекту, пізнавальної активності, творчого мислення студентів, спонукали їх до самостійного пошуку наукової інформації. На заняттях програвалися ситуації: “Перший день практики”, “Кейс - урок ” і т. д. Такий підхід зацікавлював студентів, формував у них професійно важливі мовленнєві вміння, оскільки навчання відбувалося через дії, максимально наближені до реальних умов спілкування з учнями. Значне місце посідали імітаційні ігри та симуляції, завдяки яким студент опинявся в умовах, наближених до реальних, де мав змогу глибоко вжитися в проблему, зрозуміти її з середини, критично оцінити достатній рівень власних знань для розв'язання, наприклад, проблемної ситуації. Імітаційні ігри та симуляції були мініатюрною версією реальної професійної діяльності майбутніх вчителів англійської мови, що потребувало включення студентів до діалогу, вимагало гнучкості, мобільності, дотримання норм етикету. Оскільки

формування професійної мовленнєвої компетентності студентів передбачало виконання алгоритмізованої послідовності фіксованих дій, що складала технологію цього процесу й репрезентувалися в імітаційних моделях гри, що стали формою відтворення предметного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності, моделювання системи взаємовідносин, притаманних ситуаціям професійного спілкування.

2.2. Особливості використання інтернет - технологій при викладанні іноземної мови

Комунікативно-мовна компетентність визначається як «сукупність знань, умінь та навичок у галузі вербальних і невербальних засобів для адекватного сприйняття та відображення дійсності в різних ситуаціях спілкування» [14].

У зв'язку з тим, що підготовка мовної особистості молодшого школяра здійснюється в умовах розвитку освіти, підвищуються вимоги до підготовки комунікативно-мовної компетентності вчителя початкових класів, що передбачає включення студента в активну комунікацію у процесі навчальної, методичної, науково-творчої роботи, суспільно-корисної діяльності (волонтерська робота в будинках малютки, дитячих будинках, хоспісах і т.д.)

Студенти педагогічного факультету мають можливість брати участь у творчому процесі створення самостійних планів, схем, модулів, що утворюють мовні моделі, відповідно до комунікативних завдань. Усі види діяльності студента взаємопов'язані та взаємообумовлені, тобто складають цілісну систему навчання та розвивання мовної особистості. Так, навчальні заняття риторики на 4 курсі розраховані на базовому підготовку з англійської мови (від фонетики до синтаксису складної пропозиції), теорії літератури, методики навчання літературного читання, виразного читання; по-цьому головною метою цих занять є розділення різних мовних ситуацій та співбуття, в яких повною мірою може бути використано лінгвістичний потенціал.

Це ще раз доводить правомочність використання терміна комунікативно-мовленнєвої компетенції вчителя початкових класів, в числі елементів, що становлять, можна виділити «мовну компетентність, предметну компетентність, лінгвістичну компетентність і прагматичну компетентність» [17].

Таким чином, в даний час підвищуються етичні та естетичні вимоги до сучасного вчителя, оскільки мовна та комунікативно-мовленнєва культура - важливі складові професійних умінь педагога, що мають на увазі здатність ефективно й доцільно вибудовувати мовленнєву поведінку в різних ситуаціях професійного спілкування.

У сферу комунікативної компетентності вчителя початкових класів включається функціональний параметр, тобто мовна компетентність, що передбачає діяльнісний характер комунікації – побудова висловлювань і дискурсів у відповідності з нормами обраного комунікативного коду та правилами педагогічного етикету, вміння варіювати комунікативні засоби

у зв'язку зі зміною ситуативних умов спілкування. Комунікативно-мовленнєва компетенція є важливим складником об-щої культури педагога.

Для викладання іноземної мови, використовуючи мультимедійні технології, студенти-педагоги повинні бути самостійними і використовувати нові стратегії. Оскільки вивчення мови традиційним способом зазвичай відбувається за живого спілкування, а дистанційне навчання за допомогою Інтернет-спілкування – це дещо інша система без участі живого контакту. Інтернет допомагає людям спілкуватися з носіями мови через чати та електронну пошту.

Методичні переваги викладання іноземній мові за допомогою мультимедійних засобів свідчать, що цей метод має більший ступінь інтерактивного навчання, дає можливість обирати темп та рівень завдань, покращує швидкість засвоєння граматичних конструкцій та накопичення словникового запасу. Також до безумовно технічних переваг цього методу можна віднести можливість використання флеш-карт- та мультимедійних

засобів при вивченні іншомовної лексики. З'ясовано, що на кожному етапі заняття є доцільним використання різних методів.

Також дуже важливу роль тут будуть відігравати тип заняття та його місце в циклі уроків цієї теми. Інтерактивна форма роботи має значні переваги над фронтальною та індивідуальною формами: у групах учні залучаються до колективної творчої діяльності, осмисленого спілкування і взаємодії, розподілу праці між членами групи; здійснюється взаємонавчання та взаємоконтроль. XXI століття – століття високих технологій. У вчителів з'явилася можливість використовувати на уроці різні технічні засоби. А це дозволяє зробити уроки іноземної мови більш цікавими і продуктивними, підвищити в учнів мотивацію до вивчення іноземної мови.

На сьогоднішній день в школах використовують інноваційні та ефективні методи і засоби навчання, які допомагають активізувати пізнавальну діяльність учнів.

Вчитель-педагог може застосувати інтерактивну дошку на різних етапах уроку: 1. При поясненні нового матеріалу, в разі, якщо вивчення найбільш складних питань вимагає виконання додаткових завдань (заповнення таблиць або схем) або тренування в впізнаванні або запам'ятовуванні (робота з зображеннями). 2. При самостійному вивченні нового матеріалу. 3. При опитуванні (як фронтальному, так і індивідуальному). 4. При закріпленні й узагальненні інформації, отриманої в процесі навчання.

Як було зазначено раніше, флеш-карти можуть являти собою різний рівень складності, в зв'язку з цим їх можна використовувати при індивідуальній роботі з учнями з урахуванням підготовки учнів і їх рівня знань. Флеш-карти з простим змістом (зображення-дефініція) можуть застосовуватися при роботі з відстаючими учнями або з тими, хто пропустив частина матеріалу, і необхідно заповнити прогалини. Флеш-карти складні за своїм змістом (що включають до себе текст і питання до нього, наприклад), можуть бути використані для роботи в класі. В даному випадку може бути

здіяна як групова, так і парна робота. В ході подібної роботи відбувається обмін знаннями та думками серед учнів, Якщо завдання об'ємні, то частина з них можна виконувати в класі, а частина давати як домашнє завдання (яке такж можна виконувати або індивідуально, або в парах або групах).

Одним з головних переваг інтерактивної дошки є застосування ігрового методу. Ігровий метод – це дуже ефективний спосіб навчання лексиці.

Але в електронному навчанні акцент робиться на нагромадження та використання знань та особлива навчальна програма, яка відповідає здібностям учнів які повиннен враховувати педагог.

Використання дистанційного навчання в освітніх програмах було досить проблематичним питанням, так як живе особисте спілкування між вчителем і студентом було відсутнє. Сьогодні ця проблема вирішена за допомогою найсучасніших інструментів для синхронного та асинхронного зв'язку, які удосконалюються з кожним днем задля підвищення інтерактивності. Слід зазначити, що тільки завдяки поєднанню педагогічних знань і сучасних технологій можна реалізувати успішний курс дистанційного навчання іноземної мови.

Майбутнім педагогогам іноземної мови, які будуть працюювати з сучасними учнями, повині усвідомлювати, що такі учні думають поводить себе по-іншому, ніж попередні покоління. Ці учні народилися у світі інформаційних технологій; вони приділяють досить багато часу у соціальних мережах, на різних веб платформах та взагалі у мережі Інтернет, та довіряють ідеям веб-простору більше, ніж постулатам у відомих підручниках. Цифрове покоління займає значну частину людства. Ці молоді люди потребують особливого підходу та належної технологічної платформи для формування знань та навичок.

Дистанційне навчання значно полегшує для деяких учнів ступінь або додаткову підготовку, одночасно балансуючи між роботою та сімейними зобов'язаннями. Більшість програм дистанційного навчання дозволяють студентам-педагогам працювати в їх власному місці і у вільний час. З

більшою гнучкістю приходить більше відповідальності з боку учня. Студенти повинні навчитися добре працювати самостійно і без постійного керівництва та моніторингу інструктора, роблячи дистанційне навчання викликом для тих, хто не легко мотивується.

Одне з головних завдань освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства – навчити учнів та студентів використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба прискореної підготовки викладачів та фахівців в галузі ІКТ, оснащення закладів освіти сучасною комп'ютерною технікою, педагогічними програмними засобами, електронними підручниками тощо”.

Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві, сприяє розв'язанню проблеми щодо їх якісного впливу на зміст, методи та організаційні форми навчання, які, у свою чергу, створюють умови для процесу оновлення в галузі підготовки майбутніх учителів.

ІКТ відносяться до інноваційних процесів, головне завдання яких є створення нового, що сприятиме підвищенню ефективності навчально-виховного процесу. Поняття „інновація” у дослівному перекладі з латинської означає оновлення, змінення. За своїм змістом поняття „інновації” відноситься не лише до створення і розповсюдження новацій, але й до таких змін, які носять суттєвий характер, супроводжуються змінами в способі діяльності та мислення.

Останнім часом з'явився новий термін – «інноваційна педагогічна технологія». Так, Н.І.Клокар визначає його як «цілеспрямоване систематичне та послідовне впровадження в практику прийомів, способів педагогічних дій та засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до одержання очікуваних результатів». Більш повне, на нашу думку, визначення інноваційної педагогічної технології дає Попова О.В.

– «це комплексний, інтегрований процес, який включає суб'єктів, ідеї, способи організації інноваційної діяльності і забезпечує результативність нововведення. Іншими словами, інноваційна технологія покликана переводити інноваційні новоутворення в систему норм, вказівок, засобів та прийомів, яка б забезпечувала їх реалізацію на практиці в певних умовах». В якості інноваційної технології в нашому випадку виступає інформаційно-комунікаційна технологія.

Говорячи про ІКТ, Шолохович В. Ф. визначає її як спосіб реалізації конкретного складного процесу шляхом поділу його на систему послідовних взаємозалежних процедур і операцій з метою досягнення високої ефективності [18]. Проте для безпосереднього здійснення педагогом такого процесу необхідні вміння і навички, що дозволять йому знаходити інформацію, критично її оцінювати, вибирати необхідну інформацію, використовувати її, створювати нову та вміти обмінюватись нею. А це вже поняття інформаційної грамотності [17]. Розкриваючи визначення змісту поняття інформаційна грамотність – це вміння:

- визначати можливі джерела інформації і стратегію її пошуку, отримання її;
- аналізувати отриману інформацію, використовуючи різного типу схеми, таблиці і т.д. для фіксації результатів;
- оцінювати інформацію з позиції достовірності, точності, достатності для вирішення проблеми (завдання);
- відчувати потребу в додатковій інформації, отримувати її, якщо є можливість;
- використовувати результати процесів пошуку, отримання, аналізу і оцінки інформації для прийняття рішень;
- створювати нові (для конкретного випадку) інформаційні моделі об'єктів і процесів, в тому числі з використанням схем, таблиць і т.ін.;
- накопичувати власний банк знань за рахунок особисто значимої інформації, необхідної в своїй діяльності;

- створювати свої джерела інформації;
- використовувати сучасні технології при роботі з інформацією;
- працювати з інформацією індивідуально, а також і в групі

Перераховані знання та вміння педагог здобуває в результаті професійного самовдосконалення, яке трактується як «свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня власної професійної компетенції і розвитку професійно значущих якостей відповідно до соціальних вимог, умов професійної діяльності і власної програми розвитку» [18]

Висновки до розділу 2

Отже можна зробити наступний висновок - можливості використання інтернет технологій та мультимедійних технологій в процесі викладанні іноземної мови в умовах дистанційного навчання досить великі і дозволяють учням:

1. Брати активну участь в процесі навчання.
2. Бути задіяними в процес навчання за допомогою курсів мовлення.
3. Розвивати мислення, інтелект, мова, творчі здібності.
4. Систематизувати і узагальнювати знання.
5. Проводити контроль засвоєння знань.
6. Виявляти слабкі місця і прогалини в знаннях.

У другому розділі ми виявили головну методику використання мультимедійних-технологій як найважливішу складову фахової підготовки майбутнього педагога. Цей метод активно застосовується у закладах середньої освіти на початковому етапі та показує себе з дуже ефективної сторони як потужний візуальний інструмент при вивченні іноземної лексики.

Існує зовнішня та декілька видів внутрішньої мотивації які потрібні знати студент-педагог. Зовнішня мотивація, як правило, націлює учнів на досягнення кінцевого результату вивчення. Внутрішня мотивація має сильний стимулюючий вплив на процес вивчення. А для цього необхідно будувати процес вивчення таким чином, щоб ті хто вивчають мову на кожному етапі відчували просування до наміченої цілі. Крім широко відомої зовнішньої та внутрішньої мотивації, в зарубіжній психології розрізняють глобальну, ситуаційну та інструментальну мотивацію. Дослідження показали, що використання мультимедійних технологій як інтерактивна дошка необхідно використовувати при викладанні іноземної мови.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

3.1 Можливості використання онлайн-технологій в освітньому процесі викладання іноземної мови

Іноземна мова входить до освітньої галузі “Мови і літератури”, метою якої є розвиток особистості учня, формування його комунікативної компетентності та загальних уявлень про мову як систему і літературу як вид мистецтва.

Зазначена освітня галузь складається з мовного і літературного компонентів.

Комунікативна компетентність – здатність особистості застосувати у конкретному спілкуванні знання мови, способи взаємодії з навколишніми і віддаленими людьми та подіями, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями (Державний стандарт початкової освіти, 2011р.).

Згідно з Державним стандартом початкової освіти змістове наповнення освітньої галузі «Англійська Мова та література» передбачає розвиток особистості студента-педагога, формування у нього комунікативної та мовленнєвої компетентності. Зазначена освітня галузь складається із мовного і літературного компонентів.

Метою навчання іноземної мови згідно Державного стандарту є формування в студентів іншомовної комунікативної компетентності з урахуванням їхніх комунікативних умінь, сформованих на основі відповідних знань і навичок, розвиток умінь спілкуватися в усній і письмовій формах з урахуванням мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.[11]

Завданнями мовного компонента освітньої галузі «Англійська: Мова та література» в вищому навчальному закладі є:

- формування навичок правильної вимови, обов'язковий курс фонетики;
- формування навичок вживання лексичних одиниць у межах визначеної тематики і сфер викладання;
- формування уявлення про детальні граматичні категорії мови, яка вивчається;
- розвиток умінь розпізнавання відомого лексичного і граматичного матеріалу під час читання та аудіювання і використання його у процесі усного спілкування та викладання;
- розвиток умінь розуміння на слух змісту текстів з використанням наочності;

Проблема розроблення та використання сучасних підходів до навчання іноземної мови розглядається багатьма науковцями, серед яких І. Д.Бех, Н. М. Васильєва, К. Д. Гончарова, І. М. Дичківська, В. І. Зінченко, А. Я.Савченко, І. О. Зимня, З. М. Нікітенко, І. Л. Бім, Н. Д. Гальскова. У сучасній методичній літературі виокремлюють чотири основні підходи до навчання іноземної мови (ІМ): біхевіористичний підхід (володіння ІМ – це сформованість реакцій на іншомовні стимули); інтуїтивно-свідомий підхід (оволодіння ІМ на основі моделей в інтенсивному режимі з подальшим усвідомленням їхнього значення та правил оперування ними); комунікативний підхід (оволодіння ІМ шляхом практичного застосування раніше набутих умінь і навичок); когнітивний підхід (свідомий, пізнавальний підхід до вивчення ІМ) [12].

Слід зауважити, що останніми роками поширилися і такі сучасні підходи до вивчення іноземних мов, як: когнітивно-комунікативний, соціокультурний, лінгвокраїнознавчий, особистісний, комунікативно-ігровий, інтегративний та інші. На основі аналізу різних підходів до вивчення іноземних мов молодшими школярами можна сформулювати загальні вимоги до побудови іншомовної освіти в Україні. Сучасне навчання загалом і навчання іноземних мов зокрема має бути дитиноцентричним, цілісним, емоційним, передбачати активну ігрову діяльність і обов'язково спрямовуватися на формування в учнів комунікативної компетенції. Сьогодні нові методики з використанням Інтернет ресурсів протиставляються

традиційному вивченню іноземних мов. Щоб навчити спілкуванню іноземною мовою, потрібно створити реальні, справжні життєві ситуації (тобто те, що називається принципом автентичності спілкування), які стимулюватимуть вивчення матеріалу і вироблятимуть адекватну поведінку. Головною метою, яку повинен реалізувати кожен сучасний підхід до навчання іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах є формування бО в учнів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві [13].

У вищому навчальному закладі за допомогою правильно дібраного підходу до вивчення іноземної мови створюються умови для ранньої комунікативнопсихологічної адаптації студентів до мовного світу й подолання психологічних бар'єрів при використанні англійської мови як засобу спілкування, для розвитку мотивації у подальшому оволодінні мовою; формується головна фахова компетенція і, відповідно, розвиваються елементарні комунікативні уміння в основних видах мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо), а також елементарні лінгвістичні уявлення та загальнонавчальні вміння. Будь-який сучасний підхід до навчання англійської мови повинен бути не лише модернізованим і сформованим на основі інноваційних технологій навчання іноземної мови, а й методично грамотно побудованим, адже ефективність навчання залежить саме від правильного, систематичного та мотивованого подання інформації.

Тобто використання інноваційних підходів на уроках іноземної мови – є важливим інструментом у опануванні іншомовної лексики на початковому етапі. Саме правильне використання таких підходів як: флеш-карт за допомогою ігрових механік доцільно допомагає студентам значно легше засвоїти іншомовну лексику.

Отже гра є дієвим інструментом викладання, який активізує розумову діяльність учнів, дозволяє зробити навчальний процес привабливим і цікавим. Це

потужний стимул до оволодіння мовою. Слід зазначити, що як засіб навчання, гра має великі потенційні можливості: за допомогою гри добре відпрацьовується вимова, активізується лексичний та граматичний матеріал, розвиваються навички аудіювання, усного мовлення. Будь-яка гра повинна містити в собі такі обов'язкові компоненти: ігровий сюжет, ігровий образ, проблемна ситуація, творчі завдання, ігрові дії, правила, результат і оснащення. У формі ігрової діяльності можна завжди легко і швидко пояснити новий матеріал, відпрацювати складні моменти, прикрасити щоденне навчання, зацікавити дітей у вивченні англійської мови з самого дитинства.

Завданням вчителя на початковому етапі навчання англійської мови є не тільки формування вмінь і навичок учнів у всіх видах мовленнєвої діяльності, але й розвиток самостійної роботи, розширення кругозору, виховання інтересу до предмета. Технічні засоби значно змінюють можливості викладача, роблять заняття більш насиченим і продуктивним. З'являється таке поняття, як технічна насиченість уроку. Мультимедійні проектори дають можливість матричної презентації матеріалу за допомогою флеш-карток які відривають учня та вчителя від друкованого тексту, від послідовного зчитування та заучування напам'ять до найбільш професійного та ефективного підходу у навчальному процесі.

Система освіти в Україні та навчання іноземних мов і культур

- розвиток умінь брати участь у діалогічному спілкуванні (вміння вести етикетний діалог і діалог'розпитування під час повсякденного спілкування);
- розвиток умінь монологічного мовлення (короткі висловлювання) у межах тематики і сфер спілкування, визначених для початкової школи;
- розвиток умінь відтворювати напам'ять римовані твори дитячого фольклору;
- формування навичок техніки читання вголос і читання про себе;
- формування навичок написання слів, словосполучень, речень і текстів;
- надання знань про країну, мова якої вивчається.

Чотирьох-компонентна мета навчання іноземних мов

Основні практичні цілі уроку формулюються після визначення місця уроку в циклі уроків та аналізу змісту матеріалу. Визначаючи практичні цілі конкретного уроку, вчитель може поставити одну головну та дві супутні. Головна мета звичайно пов'язана з розвитком мовленнєвих навичок та вмінь. Практичною метою може бути ознайомлення з новою ГС, формування артикуляційної навички, розвиток уміння вести бесіду за ситуацією, читання тексту з розумінням основного змісту, тощо. Формулювання практичної мети слід розпочинати словами :”Навчити...”, “Формувати...”, “Розвивати...”, “Удосконалювати...”. З формулювання мети повинно бути ясно, що потрібно засвоїти, в якому обсязі, з яким рівнем оволодіння. [21]

Наприклад:

- Навчити детальним правилам та гарматики Present Continious.
- Навчити розуміти та аналізувати іншомовний текст.
- Навчити вести базовим теоріям і складової педагогіки та дидактики
- Вдосконалювати техніку переклада.
- Розвивати вміння аналізувати текст, ігноруючи незнайомі слова.
- Навчити точно розповідати матеріал уроку.

Освітня мета передбачає залучення студентів тдо культури країни, мова якої вивчається та розширення їх філологічного кругозору. Наведемо приклади формулювання освітніх цілей:

- Поглибити знання учнів про творчість В Шекспіра.
- Розширити знання учнів про політичну систему Виликобританії.
- Сформувати уявлення студентів про викладання іноземної мови.
- Сформувати правильне мовлення на уроках риторики.

Розвиваюча мета реалізується у формі розвитку в процесі навчання ІМ інтелекту, волі, почуття, уваги, пам'яті, уваги, уяви студентів. Вона формулюється у такий спосіб:

- Розвивати мовну здогадку та мовленнєву реакцію студентів;

- Розвивати здатність порівнювати мовні явища рідної та іноземної мов;
- Розвивати культуру спілкування у різноманітних ситуаціях
- Розвивати здатність мовного самоконтролю;

Виховна мета реалізується внаслідок використання виховних можливостей навчального матеріалу та роботи з ним, у процесі формування відповідних суспільно-політичних поглядів студентів, почуттів, ставлення до морально-етичних категорій тощо. Наведемо приклади формулювання виховних цілей:

- Формувати почуття патріотизму;
- Виховувати самостійність;
- Прищеплювати любов до праці;
- Виховувати повагу до народу Англії;
- Формувати критичне ставлення до вчинків людей;
- Виховувати ввічливість, чуйність у стосунках з колегами.

Виховні та розвиваючі цілі можна планувати на цикл уроків, оскільки виховання та розвиток проходять повільніше, ніж навчання.[24]

Плануючи урок, студент-педагог також проводить *аналіз матеріалу* з точки зору труднощів, які він може викликати в учнів, прогнозує можливі помилки, намічає необхідну послідовність дій щодо їх подолання.

Виходячи з конкретних завдань та змісту уроку, студент-педагог визначає *структуру уроку* та відповідні *прийоми та форми роботи*.

Не слід перевантажувати урок різними формами роботи, оскільки вони, як і одноманітні вправи, швидко стомлюють учнів. Не слід також забувати, що творчі завдання потребують старанної підготовки, точного відбору та дозування матеріалу, чіткої його організації.

Важливим є створення природних переходів від однієї частини уроку до іншої та від однієї вправи до іншої. Роль таких переходів можуть виконувати бесіда з учнями, що переключає їх на інше завдання, коротке дотепне оповідання, етикетний діалог тощо. Отже кожен з етапів уроку має свій “організаційний момент”, що готує даний етап. Його функція –

орієнтування учнів на наступну роботу, мотивація їх діяльності, повідомлення про те, чим будуть займатися учні та що для цього слід робити та про кінцеві результати діяльності.

Потім педагог розподіляє час у хвиликах на кожну частину уроку. Методично обґрунтованим слід вважати такий розподіл часу, при якому більша частина його припадає на усне мовлення. Продумує та готує наочні посібники, роздавальний матеріал, підбирає технічні засоби навчання та складає план-конспект уроку.

План-конспект уроку повинен бути розгорнутим. На початку конспекту вказується дата проведення уроку, його порядковий номер, група/клас учнів, тема, підтема, цілі, потім послідовно викладається хід уроку у вигляді докладного сценарію: вступна частина, основна, заключна частина.

Схема плану-конспекту уроку

Дата:

План-конспект уроку №1 в 7-В класі

Тема: Travel(Подорож)

Цілі: Вивчити нову лексику та вміти вживати нові лексичні одиниці.

Практична /ні: Вивчення лексики за допомогою флеш-карток.

Освітня : навчити учнів вільно спілкуватися на тему «Подорож «

Розвиваюча : Розвинути лексичні та мовленнєві навички учнів

Обладнання уроку: проектор, флеш-карт з лексикою, смарт-дошка

Схематичний план уроку:

Початок уроку	Час
I. Організація класу.....	2 хв.
II. Мовленнєва /фонетична зарядка.....	3 хв.
Основна частина уроку	
III-IV.....	35 хв.
Заключна частина уроку	

VII. Повідомлення домашнього завдання.....2 хв.

VIII. Підсумки уроку.....3 хв.

Хід уроку

Етап, прийом навчання

Зміст роботи

Вчитель-початківець повинен скласти розгорнутий план-конспект, в якому має бути розроблений хід уроку іноземною мовою точні формулювання правил та завдань, зразки виконання вправ. Вчитель-початківець часто неспроможний без попередньої підготовки чітко сформулювати запитання, інструкцію, просто й доступно пояснити те чи інше явище. Тому рекомендується давати слова вчителя у конспекті повним текстом, звертаючи увагу на доступність, короткість, точність та ясність мовлення вчителя на уроці.

Структура уроку визначається його змістом і місцем у циклі уроків. Традиційно урок складається з етапів (структурна одиниця уроку).

Початок уроку виконує дві важливі функції: організацію класу до активної роботи на уроці (привітання, приведення до готовності співпрацювати, повідомлення цілей уроку) та створення іншомовної атмосфери.

Особлива увага приділяється *мовленнєвій зарядці*, що сприяє настройці артикуляційного апарату учнів на ІМ та переключення їх з рідної на іноземну мову. Мовленнєва зарядка проводиться у формі бесіди за певною природною ситуацією (привід – актуальна подія чи новина). Стереотипні формальні діалоги про погоду, пори року, що не впливають із ситуації в класі, не дають учням необхідного настрою для комунікативної практики на уроці.

Крім бесіди для мовленнєвої зарядки можна виконувати аудіювання коротких оповідань, жартів, огляд поточних подій, розучування рисівки, вірша, прислів'я, фонетична зарядка тощо. Слід уникати одноманітності у проведенні мовленнєвої зарядки.

В ході основної частини уроку вирішуються основні завдання. Вона може включати такі компоненти: введення нового матеріалу, тренування учнів у вживанні цього матеріалу в мовленні, практика в мовленнєвій діяльності, систематизація/узагальнення вивченого і контроль мовленнєвих навичок та вмінь.

Формування міцних навичок та вмінь неможливе без узагальнення вивченого. Тому в урок необхідно включати завдання на узагальнення вивченого. Подібні завдання можуть передбачати не тільки систематизацію мовного матеріалу, але й актуалізацію навичок та вмінь у межах вивчених тем. [30]

Контроль мовленнєвих навичок та вмінь здійснюється безпосередньо в ході навчального процесу (поточний контроль), або на етапі завершення теми чи певного періоду навчання (тематичний чи підсумковий контроль). Останні вид контролю може займати частину уроку або цілий урок.

Перевірка домашнього завдання може здійснюватися двома способами: на окремому, присвяченому для цього етапі уроку, або шляхом включення домашньої вправи у відповідну класну вправу, що актуалізує матеріал домашнього завдання та робить можливим контроль та оцінювання виконання домашнього завдання.

Кінець уроку повинен підсумовувати те, що було досягнуто на уроці. Його компонентами є повідомлення домашнього завдання та підбиття підсумків уроку. Важливо записати домашнє завдання на дошці, пояснити його учням, перевірити, як учні його зрозуміли та записали в щоденник. Учитель підсумовує успіхи учнів, торкається недоліків їх роботи, оголошує та мотивує оцінки, записує їх в журнал та щоденники.

В даній структурі уроку не всі компоненти присутні (обов'язкові). (Див. таб. 1). Не на кожному уроці має місце подача нового матеріалу, систематизація вивченого тощо. Певне співвідношення компонентів уроку, їх послідовність та взаємозв'язок залежать від типу уроку.

Структура уроку ІМ

Частини уроку	Компоненти уроку	Постійні компоненти	Змінні компоненти
Початок уроку	Організаційний момент	+	
	Мовленнєва/фонетична зарядка	+	
Основна частина уроку	Подача нового матеріалу		+
	Тренування у мовленні		+
	Практика у мовленні		+
	Систематизація вивченого	+	+
	Контроль навичок та вмінь: -поточний -тематичний, підсумковий		+
Заключ. частина уроку	Повідомлення домашнього завдання	+	
		+	
	Підсумки уроку		

3.2. Шляхи ефективного навчання за допомогою онлайн-технологій як інструменту навчання у практиці сучасного закладу загальної середньої освіти

Серед провідних концепцій у галузі навчання ІМ передусім необхідно назвати “Концепцію навчання іноземних мов у середній загальноосвітній школі”, “Концепцію навчання другої іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах” і “Концепцію профільного навчання у старшій школі”.

Згідно “Концепції навчання іноземних мов у середній загальноосвітній школі” іноземна мова розглядається не лише як засіб міжкультурного

спілкування, але і як своєрідний інструмент пізнання іншої культури і пропаганди власної, що сприяє духовному взаємозбагаченню, підвищує рівень гуманітарної освіти. Концепція становить сукупність узагальнених методичних положень щодо раціональної організації навчально-виховного процесу з ІМ в умовах, заданих соціальним замовленням і затверджених відповідними державними органами освіти, у різних типах навчальних закладів відповідно до кінцевих і проміжних цілей з урахуванням відповідної мережі годин, передбаченої навчальним планом.

Вона передбачає опору на фундаментальні досягнення сучасних педагогічної, психологічної і методичної наук, враховує те, що різні точки зору функціонують на основі взаємодоповнюваності і набувають максимальної ефективності у певних умовах організації навчального процесу.

Основною метою навчання ІМ визначено формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності, що означає оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, розвиток умінь використовувати ІМ як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу.

Ця мета передбачає досягнення студентами такого рівня іншомовної комунікативної компетентності, який був би достатнім для здійснення спілкування в усній (говоріння, аудіювання) і письмовій (читання, письмо) формах у межах визначених комунікативних сфер, тематики ситуативного мовлення та вивченого мовного і мовленнєвого матеріалу. Іншомовна комунікативна компетентність формується на основі взаємопов'язаного мовленнєвого, соціокультурного і мовного розвитку учнів відповідно до їхніх вікових особливостей та інтересів на кожному етапі вивчення ІМ. Основою іншомовної комунікативної компетентності є комунікативні уміння, розвиток яких неможливий без оволодіння мовними засобами реалізації усного або писемного висловлювання. Проте знання лексичного і граматичного матеріалу ще не забезпечує розвитку комунікативних умінь. Необхідні навички оперування цим матеріалом, а також використання його для породження і розпізнавання інформації у визначених сферах спілкування.

Неможливим також є розвиток комунікативної компетентності без відповідних соціокультурних і соціолінгвістичних знань, навичок і вмінь, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації у новому для неї суспільстві.[14]

У “Концепції навчання другої іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах” зазначається, що іноземна мова дедалі активніше набуває статусу соціально-економічного і політичного механізму порозуміння між різними представниками світової спільноти у різноманітних сферах їх життєдіяльності, що пояснюється кількома чинниками:

- інтенсивним розвитком міжнародних зв’язків між Україною і країнами Європейської Співдружності, між українськими і зарубіжними фірмами, підприємствами й організаціями у різних сферах діяльності; розширюються безпосередні зв’язки між українськими і зарубіжними школами; розробляються програми з культурного та освітнього обміну учнями, активізується участь українських школярів у спільних міжнародних проєктах;

- сучасний світ став більш багатонаціональним і багатомовним; з одного боку, активізується процес глобалізації та економічної конкуренції, а з другого – зростає роль національної ментальності;

- показовою є ситуація на ринку праці: практично всюди потрібні фахівці, які вміють працювати з комп’ютером і володіють принаймні однією ІМ;

- суспільство стало мобільнішим; відпочинок, навчання і працевлаштування за кордоном стали реальністю.[15]

Ефективність навчання ІМ багато в чому визначається ступенем наближеності навчального процесу до умов керованого оволодіння мовою у природній мовній ситуації. Така обумовленість сприяє формуванню в учнів основних рис вторинної мовної особистості і передбачає:

- 1) розширення “кордонів” навчального часу і збільшення обсягу практичного використання мови як засобу спілкування; при цьому важливо

не лише збільшення обсягу навчальних годин, що відводяться на вивчення мови, але й пошук “виходу” за межі класної кімнати (наприклад, організація культурного обміну, в тому числі і через Інтернет);

2) послідовне виявлення закономірностей і ситуацій лінгвокультурної взаємодії в умовах як безпосереднього, так і опосередкованого спілкування, використання автентичної мови;

3) підвищення значущості змістових аспектів навчання по відношенню до мовних, що пов’язано з необхідністю стимулювання реальних інтересів і потреб учнів конкретного віку, розвитку їхньої самостійності як у навчальній, так і в позанавчальній взаємодії. [32]

Сучасний учитель має бути готовим до сприйняття і засвоєння нових педагогічних технологій та їх застосування у навчально-виховному процесі, тобто до інноваційної педагогічної діяльності. Фаховий рівень учителя, а відповідно й ефективність навчально-виховного процесу, залежать від уміння правильно визначити та оптимально поєднати можливості й переваги педагогічних інновацій.

Учитель не народжується новатором, він ним стає. Керуючись цією думкою, враховуючи досвід провідних вчителів-новаторів, намагаюся у своїй педагогічній діяльності застосовувати саме інноваційну модель навчання, інтерактивну.

Слово "інтерактив" прийшло до нас із англійської, і я вважаю знаковим використання цієї технології саме на уроках англійської мови. Інтерактивне навчання, на мою думку, максимально наближає вчителя до мети практичного оволодіння іноземною мовою як інструментом у діалозі культур, бо створює найсприятливіші умови активної взаємодії всіх учнів, передбачає моделювання життєвих ситуацій, вчить спілкуванню з іншими людьми.

Визначаючи методи та засоби реалізації інтерактивного навчання на уроках іноземної мови, хотілося б розповісти про використання мною такої форми роботи як “storytelling with children”.

Переконана, що майже кожен практикуючий вчитель, є свідком того, з якою жагою діти слухають та розповідають іншим різні історії. Вважаю це переконливим аргументом формування у них мотивації до того, щоб слухати й розповідати різні історії саме іноземною мовою, в нашому випадку, англійською. Такими історіями можуть бути невеличкі фабульні тексти, відомі казки в англійському варіанті. І, насправді, це тільки питання часу, щодо створення певної картотеки історій у педагогічному арсеналі кожного вчителя. Головне полягає в тому, щоб правильно визначитися з відповідною віковою категорією учнів, що будуть задіяні в роботі, етапом уроку та метою щодо формування певних мовних та мовленнєвих навичок засобами storytelling. А визначившись з цим, вчитель має організувати роботу за обраним текстом так, щоб вона була цікавою та продуктивною, а в окремих випадках, спонукала до творчого пошуку, сприяла формуванню комунікативної компетенції учнів. Допомагають мені в цьому різноманітні інтерактивні завдання, activities, серед яких активне місце посідає парна робота та робота в групах, мозковий штурм, діалог.

Прослухавши історію, діти мають продемонструвати своє порозуміння почутого, виконуючи такі завдання: **(ДОДАТОК С)**

I. Children's comprehension questions.

1. The children work in groups. Each group writes down five comprehension questions about the story.
2. Divide the class into new groups so that each child is the only one from his or her original group.
3. Each child then takes turns to ask the other children's questions.

II. Muddled sentences or words.

1. Choose key sentences from the story.
2. If necessary, the children copy the sentences on to sheets of paper and cut them up.

3. They try to arrange the sentences into the correct sequence, or copy them in the correct order into their books.

4. Once the children have made their sequence you can tell the story again and they can check if they have arranged their sentences correctly.

5. The children can arrange key words or pictures instead of sentences in their proper sequence.

III. Information gap filling.

1. Prepare two different versions of the same text, with gaps in different places.

2. The children work in pairs. Each partner has the same text but with different gaps. They help each other to make a complete text.

IV. Find the mistakes.

1. You, or the children working in pairs, rewrite the story with mistakes of content in it (not grammar!).

2. Other children must find the mistakes.

3. As a variation you or a child say one sentence with one change in it. Another child must say the sentence correctly.

V. Throw the ball and continue the story.

A child begins the story and then throws a ball to another child who must

continue it.

VI. Growing story.

1. Divide the class into two teams and ask them to stand in two rows at the back of the class. Divide the board into two parts.

2. The first child in each group runs to the board and writes the first word of the story and then runs back again to the back of his or her team. The

Which was an exciting part? when . . .

X. Acting out.

1. Divide the story, with the children's help, into different scenes.
2. Divide the class into groups. Each group is responsible for its scene.
3. They practise their scene and then perform it for the rest of the class.

XI. Interviewing a protagonist.

1. You (or a child) take on the role of one of the protagonists (or antagonists) from the story and sit in front of the class.
2. You might begin this activity by asking the children to write down ten questions they would like to ask the character.
3. The class ask any questions they want to.

Example:

You are the wolf in "Little Red Riding Hood"

-Why did you eat Little Red Riding Hood?

-Why don't you eat bread and cheese?

-What music do you like?

-What's your favourite colour?

XII. Your own experience.

Ask the children to think about what happens in the story. Has anything similar happened to them?

При плануванні введення нового матеріалу слід правильно визначити обсяг матеріалу для цього уроку, послідовність його презентації та співвідношення витрат часу на пояснення матеріалу та його тренування на користь останнього.

Найбільшу частину уроку займає тренування та практика в мовленнєвій діяльності. Особливістю навчального процесу з ІМ є те, що на

уроці має місце тренування як щойно введеного, так і раніше поданого, але недостатньо засвоєного матеріалу. Характер тренування чи практики буде залежати від мети, поставленої вчителем. При цьому важливо пам'ятати, що мета уроку має бути реалізована в комплексі вправ, до якого входять як умовно-мовленнєві (для формування навичок), так і мовленнєві (для розвитку умінь) вправи.

Висновки до розділу 3

Основним завданням вищих навчальних закладів є формування компетентної, конкурентоздатної і культурно розвинутої особистості, наділеної загальнолюдськими цінностями, фаховими знаннями та вміннями, творчою самостійністю та активністю, необхідними для плідної роботи в змінних соціально-економічних умовах освітнього середовища.

Розв'язання поставленого завдання, подальше вдосконалення якості професійної підготовки вчителя англійської мови, озброєння його сучасними концепціями освіти, методами та освітніми технологіями неможливі без курсу методики та педагогіки. Вивчення студентами фахового предмету: Англійська мова та література - забезпечує якісну професійно-дидактичну підготовку вчителів англійської мови, здатних кваліфіковано здійснювати предметне навчання, виховання та розвиток учнів традиційних та інноваційних шкіл (ліцеїв, гімназій, коледжів та ін.), повноцінно реалізуючи в навчально-освітньому процесі сучасні функції вчителя.

Специфіка методичної підготовки вчителя англійської мови полягає в тому, що вона має інтегральний характер і професійно-практичну спрямованість. Вивчення методики викладання іноземної мови ґрунтується на знанні предметів гуманітарно-культурологічного, соціально-психологічного педагогічного та філологічних циклів, а також тісно пов'язане з практикою іноземної мови в сучасній основній, середній та вищій школі.

Оскільки майбутній вчитель-педагог іноземної мови включається в наш час і в найближчій перспективі в педагогічну діяльність в умовах ринкової економіки та конкуренції, то його професійно-методична підготовка повинна мати випереджуючий характер, враховувати сучасну професіограму та кваліфікаційну характеристику вчителя хімії, а також сучасні освітні парадигми і тенденції подальшого розвитку теорії і практики іноземної мови.

ВИСНОВКИ

У нашому дослідженні представлено теоретичне уявлення та розв'язання проблеми мовленнєвої компетентності як фахової складової майбутнього педагога.

1. Застосування педагогічної та філологічної освіти як ефективний шлях що інтегрує фахову компетентність майбутніх педагогів іноземної мови.

2. Ми довели що, лексичний навик задіяний у всіх видах мовленнєвої компетентності. (В читанні, листі, говорінні та аудіюванні), є одним з найважливіших її компонентів і тому займає особливе місце в процесі вивкладання іноземної мови.

3. Ми з'ясували що ефективним методом використання іноваційних технологій, який допомагає студентам вищого навчально закладу ефективно та цікаво розвивати мовленнєві навички.

4. В ході написання даної роботи нами були виконані наступні завдання:

– було розглянуто поняття «мовленнєва компетентність», а також визначені його види і місце в процесі навчання іноземної мови;

– дана розгорнута характеристика і класифікація різних видів мовленнєвої компетентності;

– описані можливості використання інтернет-технологій як ефективний інструмент навичок мовлення як складової фахової підготовки майбутнього педагога;

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безкоровайна Ю. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів. *Студентський науковий альманах факультету іноземних мов*. 2010. Вип 1(6) С. 230 – 234.
2. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2-х класах загальноосвітніх навчальних закладах / Додаток до листа Міністерства освіти і науки від 30.05.2013 № 1/9-383
4. Костікова І. І. Вивчення іноземної мови у ДНЗ. «Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ВНЗ» *Матеріали VIII Міжнародної конференції*. Харків, 2016.
5. Пічугіна Т.С. Покращення лекторської майстерності викладача вищої школи – шлях до професійного успіху//*Вісник львівського університету: серія педаг.* – 2009. – Вип.25.- Ч.3. – С.61-69.
6. Першукова О. Інтеграція сучасних підходів до навчання іноземних мов у країнах Європи. 2010. № 1. – С. 37
7. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. *вид. 2-е, випр. і перероб.* К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
8. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К.: Ленвіт 2003. – 273с.
9. О. Першукова. Іноземні мови в навчальних закладах. 2010. – № 1. – С.37
10. Калініна Л, І.Самойлюкевич, Л. Березенська. Іноземні мови . 2010. – № 4.– С. 28; – 2004
11. Заболотна Т. Використання інноваційних методів як запорука ефективності навчання іноземної мови . *Гуманітарний вісник*. – 2011.

12. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс] / Освіта.УА. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/.
13. Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики. *Монографія*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 564 с.
14. Барбелко Н.С. Методика навчання англійської мови дітей. Житомир, 2012. – 235 с.
15. Безкоровайна Ю. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів. *Студентський науковий альманах факультету іноземних мов*. – 2010.
16. Скляренко Н.К. Методика формування іншомовної граматичної компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Іноземні мови*, 2011. – №1. – С. 15-25
17. Кміть О.В. Зміст філологічної компетенції вчителя англійської мови початкової школи. *Вісник ЧНПУ*.–2013. – Вип. 111. – С. 137-138.
18. Вигранка Т. В. Реалізація дидактичних умов формування мовленнєвої компетентності студентів філологічних спеціальностей. Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі: матеріали міжнар. наук.- практич. конф. (Харків, 15-16 травня 2019). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. С.54-55. 49.
19. Височенко Л. Г. Використання ділових ігор в викладанні англійської мови . М. : вид.Ленвіт. 2005. - 110 с. 54.
20. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник. 3-тє вид., випр. й доповн. Житомир, 2012. С. 66 – 108. 51.
21. Вовк М. П. Фольклористика у класичних університетах України (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.): навч. посібн. К.: Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, 2014. 202 с. 175 52.
22. Волченко О. М. Формування комунікативної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах : дис. на здобуття научн. ступеню канд. пед. наук : спец. 13.00.04. АПН України; Інститут педагогіки. К., 2016. 264 с. 53.

23. Выготский Л. С. Педагогическая психология / под ред. В.В. Давыдова. М. : Педагогика, Пресс, 2012. 536 с 55.
24. Гаврищак Г. Р. Компетентність та ключові компетенції викладача ВНЗ. Професійні компетенції та компетентності вчителя: матеріали регіонального наук.-практ. семінару. Тернопіль, 2016. С. 31–33. 14. 57. Галенко А. М. Культурологічна компетентність у структурі професійних компетентностей студентів філологічних спеціальностей.
25. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика : учеб. пособие для студ. лингв. Ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. 4е изд., стер. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 336 с. 59.
26. Гаман Л. А. Информационное общество и проблемы образования. Северск БИЗ-во СГПИ, 2013. 80 с. 60. Гидденс Э. Социология. М. : Едиториал УРСС, 2011. 704 с. 61.
27. Глузман Н. А. Методологічні засади професійної підготовки майбутніх педагогів гуманітарного профілю у вищій школі. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. 2012. Вип. 37(2). С. 47-53. 28. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Журнал «Вища освіта України», 2008. Вип. 3. С.23-30. 63.
29. Голуб Н. Б. Культура діалогу на уроці української мови: проблеми і перспективи. Наукові записки. Серія «Філологічна». Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. Вип. 40. С. 133–30.
- Гончаренко С. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997.
31. Система управління електронними ресурсами. Національний педагогічний університет України імені М. П. Драгоманова. Сайт системи підтримки дистанційного навчання Національного педагогічного університету України імені М. П. Драгоманова. URL: <http://www.dn.npu.edu.ua/>.
32. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні року: Постанова від 20 грудня 2000. Міністерство освіти і науки України. URL:

<http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>.

33. Глузман Н. А. Методологічні засади професійної підготовки майбутніх педагогів гуманітарного профілю у вищій школі. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. 2012. Вип. 37(2). С. 47-53.

34. Малихін О. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг : Видав. дім, 2009. – 306 с.

35. Мамчур Л. Витоки компетентнісного підходу до навчання мови в дослідженнях вітчизняних учених / Л. Мамчур // Укр. мова і літ. в шк. – 2011. – № 3. – С. 15 – 19.

36. Мединська Н. Текст як засіб формування мовної особистості

[Електронний ресурс] / Н. Мединська. – Режим доступу:

http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2011_3/medins.pdf

37. Методика навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах : підручник / кол. авт. під кер. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 1999. – 220 с.

Схема плану-конспекту уроку

Дата:

План-конспект уроку №1 в 7-В класі

Тема: Travel(Подорож)

Цілі: Вивчити нову лексику та вміти вживати нові лексичні одиниці.

Практична /ні: Вивчення лексики за допомогою флеш-карток.

Освітня : навчити учнів вільно спілкуватися на тему «Подорож «

Розвиваюча : Розвинути лексичні та мовленнєві навички учнів

Обладнання уроку: проектор, флеш-карт з лексикою, смарт-дошка

Схематичний план уроку:

Початок уроку

Час

I. Організація класу.....2 хв.

II. Мовленнєва /фонетична зарядка.....3 хв.

Основна частина уроку

III-IV.....35 хв.

Заклучна частина уроку

VII. Повідомлення домашнього завдання.....2 хв.

VIII. Підсумки уроку.....3 хв.

Хід уроку

Етап, прийом навчання

Зміст роботи

ДОДАТОК В

Структура уроку ІМ

Частина уроку	Компоненти уроку	Постійні компоненти	Змінні компоненти
Початок уроку	Організаційний момент	+	
	Мовленнєва/фонетична зарядка	+	
Основна частина уроку	Подача нового матеріалу		+
	Тренування у мовленні		+
	Практика у мовленні		+
	Систематизація вивченого	+	+
	Контроль навичок та вмінь: -поточний -тематичний, підсумковий		+
Заключ. частина уроку	Повідомлення домашнього завдання	+	
		+	
	Підсумки уроку		

ДОДАТОК С**I. Children's comprehension questions.**

1. The children work in groups. Each group writes down five comprehension questions about the story.
2. Divide the class into new groups so that each child is the only one from his or her original group.
3. Each child then takes turns to ask the other children's questions.

II. Muddled sentences or words.

1. Choose key sentences from the story.
2. If necessary, the children copy the sentences on to sheets of paper and cut them up.
3. They try to arrange the sentences into the correct sequence, or copy them in the correct order into their books.
4. Once the children have made their sequence you can tell the story again and they can check if they have arranged their sentences correctly.
5. The children can arrange key words or pictures instead of sentences in their proper sequence.

III. Information gap filling.

1. Prepare two different versions of the same text, with gaps in different places.
2. The children work in pairs. Each partner has the same text but with different gaps. They help each other to make a complete text.

IV. Find the mistakes.

1. You, or the children working in pairs, rewrite the story with mistakes of content in it (not grammar!).
2. Other children must find the mistakes.

3. As a variation you or a child say one sentence with one change in it. Another child must say the sentence correctly.

V. Throw the ball and continue the story.

A child begins the story and then throws a ball to another child who must continue it.

VI. Growing story.

1. Divide the class into two teams and ask them to stand in two rows at the back of the class. Divide the board into two parts.

2. The first child in each group runs to the board and writes the first word of the story and then runs back again to the back of his or her team. The second child then runs to the front and adds the second word of the sentence, and so on. The aim is to see how much each team can write correctly in three minutes. The children can help each other and prepare the child who is next in turn to write on the board.

VII. Mixing two stories.

Write out sentences from two stories on strips of paper and mix them up. Make a copy for each group.

1. Put the children into groups.
2. Elementary level: ask the children to sort the sentences into two groups, one for each story.

Pre-intermediate level: ask the children to sort the sentences into groups and then to sequence them properly.

VIII. Mime and guess.

Write out ten sentences from the story which can be mimed.

1. In groups, the children choose a sentence and take turns to mime it.
2. The others try to guess the sentence they are miming.

IX. Evaluating the story.

1. Ask the children to tell you what they thought of the story.

Here are some questions you can ask them:

Did you enjoy the story? very much/a bit/not very

much/not at all.

Did you understand the story? most of it/a bit of it/not much

of it/nothing.

Which was the best part? when . . .

Which was the worst part? when . . .

Which was a funny part? when . . .

Which was an exciting part? when . . .

X. Acting out.

1. Divide the story, with the children's help, into different scenes.
2. Divide the class into groups. Each group is responsible for its scene.
3. They practise their scene and then perform it for the rest of the class.

XI. Interviewing a protagonist.

1. You (or a child) take on the role of one of the protagonists (or antagonists) from the story and sit in front of the class.
2. You might begin this activity by asking the children to write down ten questions they would like to ask the character.
3. The class ask any questions they want to.

Example:

You are the wolf in "Little Red Riding Hood"

-Why did you eat Little Red Riding Hood?

-Why don't you eat bread and cheese?

- What music do you like?
- What's your favourite colour?

XII. Your own experience.

Ask the children to think about what happens in the story. Has anything similar happened to them?